1937 ий
18
НОЯБРЬ
№ 85 (369)
Акшэ 5 ыр.

8-шэ ИЙ ЛЭКТЭШ

Чыла эл пролэтар-шамыч, ушныза!

Рвэзэ коммунист

ВЛКСМ Маробком дэн Горком орган

ВЛКСМ райком-шамычын бойэвой задачышт

Шукэртэ огыл эртышэ ВЛКСМ Марий рэспубликысэ комсомол организацийын XIV шэ конфэрэнций жэ рэспублик кӧргысӧ чыла комсомол организаций ончылан большэвистский задачэ-шамычым шындэн. Тидэ—кумда шэмэр молодьожым коммунизм шӱлышэш воспитатлымаш пашам ыгунамсэ дэч коч вийангдаш, комсомолышто Маркс—Энгэльс—Лэнин—Сталин идэйым кумдан пропагандироватлаш, пашаштэ большэвик принципиальный самокритик дэн критикым шараш да тидын дэнэ пырльа тӱрлӧ шакшэ троцкист, бухаринэц, буржуазный националист дэн нунын пособникышт ваштарэш вийан кучэдалаш. Тыгак ВЛКСМ обкомын XIV-шэ конфэрэнцийжэ пашам шуктэн шогымым эрэак контролироватлаш кӱлмым ончыктэн. Тевэ нинэ задачэ-шамычым большэвикла шуктышаш вэрч кучэдалмаш—кажнэ комсомол организацийын бойэвой пашажэ лийын шога.

Тугэ гынат, нинэ задачэ-шамычым практик почышто шукташ посна районысо комсомол организаций-шамыч ситышын, бойэвойын пижын огытыл. Йоласал районышто 52 политшкол уло гын, тидэ шот гыч 11 школжо вэлэ пашам ыштат. Тидэ районыштак 4 пэрвичный организацийыштэ гына конфэрэнцийын пунчалжым лончылэныт. Параньгэ районыштат йатыр политшколшамыч пашам огыт ыштэ. Тидэ район кӧргыштӧ „Марий" колхоз пэлэнсэ комсомол организаций политик тунэммым кангэжлам чарвэн. Тыштэ чылажэ 7 комсомолэц уло. Нуно тунэмнэшт. Но райкомол гына комсорг Михайлов йолташлан тунэммашым организатлаш огэш полшо. Сотнур районышто У Корамас йалысэ комсомол организацийысэ комсомолэц-шамыч йӧршэш ныгуштат огыт тунэм. Пэктубай районыштат паша пеш начар шога. Йатыр организацийыштэ конфэрэнцийын пунчалжым лончылэн огытыл. Нинэ ситыдымаш - шамыч посна райкомол-шамычын молодьожым коммунизм шӱлышэш воспитатлымашым аклыдымышт дэнэ лийын шога.

Каласаш кӱлэш, ВЛКСМ обком XIV-шэ область комсомол конфэрэнцийын пунчал - шамычым шуктэн шогышаш вэрч эн вийан кучэдалашан годым, районласэ чыла комсомол организацийым опэративнэ вуйлатэн, нунылан практичэский полшэн шогаш да паша шуктымым тэргэн шогышаш годым, шкэжат рэспублик кӧргыштӧ политик тунэммаш могай состойанийыштэ улмым каласэн огэш кэрт. Обкомолын тунэммэ молодьож отдэлжэ школлаштэ мыньар политшкол, большэвик партийын историйжым тунэммэ мыньар кружок улммат ок шинчэ. Тыгайак тӱс крэсаньык молодьож отдэлыштэ. Пашам эрэ тошто мэтод дэнэ ыштыман огыл, политик тунэммашым партий трэбытлымэ кӱкшытыш шындаш, ВЛКСМ ЦК плэнум-шамычын пунчалышт дэн XIV-шэ область комсомол конфэрэнцийын пунчалыштэ ончыктымо почэш пашам у сэмын ышташ жап!

Комсомолын чыла пашаштыжат большэвик самокритик дэн критикым кумдан шарыман. Самокритик дэн критикым пашан эрэак лийын шогышо мэтодышкыжо савыраш кӱлэш. Тидын дэнэ пырльа комсомолышто шакшэ тушман кашак да нунын пособник-шамычыштым чаманыдэ разоблачитлыман.

ВЛКСМ Обком бӱрон пунчалжэ почэш, 15 дэкабрьыштэ МТС дэн колхозласэ комсомол комитэт сэкрэтарь-шамычын совэщанийышт лийшаш. Тидэ совэщанийыштэ йал озанлык пашаш стахановский движэнийым шарымаштэ комсомолын участвоватлымыжэ да колхозласэ пэрвичный комсомол организацийлаштэ пропагандэ пашаштымэ вэргэн йодышамыч ончалтэш.

Совэщанийыш толшаш вэрч МТС дэн колхозласэ кажнэ комсомол организаций-шамычлан вийан кучэдалман. Тидлан эн ондак организацийыштэ политик тунэммашым сайэмдаш кӱлэш. СССР Вэрховный Совэтыш сайлымэ нэргэн, Сойуз Совэт дэн Национальность Совэт дэпутатыш калыкын выдвигатлымэ кандидатурышт нэргэн пропагандым кумдан ыштыман. Пэрвичный комсомол организаций-шамычлан кажнэ ВЛКСМ райкомпашайэнг - шамыч вэрышкак лэктын, качын вийан полшэн шогышаш улыт.

Моско оласэ Сталинский окружной избиратэльный комиссий
Сойуз Совэт дэпутатыш сайлаш кандидатлан

Иосиф Виссарионович Сталиным

рэгистрироватлэн

1937 ий 10 нойабрьыштэ Моско оласэ Сталинский окружной избиратэльный комиссийын засэданьыжэ лийын. Тидэ засэданьэ Моско оласэ Сталинский избиратэльный округ гыч СССР Вэрховный Совэтын Сойуз Совэт дэпутатыш сайлаш баллотироват лалташлан Иосиф Виссарионович СТАЛИНЫМ рэгистрироватлаш пунчалын.

Сталин йолташ 1879 ийыштэ шочын, ВКП(б) член, ВКП(б) ЦК-н гэнэральный сэкрэтарьжэ, Моско олаштэ ила.

Иосиф Виссарионович Сталиным Сойуз Совэт дэпутатыш кандидатлан Моско оласэ Фрунзэ лӱм заводысо, Куйбышэв лӱм. Элэктрозаводысо, Балакирэв лӱм. фабрикысэ, Л. М. Каганович лӱм. Прожэкторный завод дэн опытный конструкций заводысо пашазэ, инжэнэр, тэхник да служышо-шамыч—чылажэ 30 тӱжэм йэнг выдвигатлэныт.

Сойуз Совэт дэпутатыш сайлаш кандидатлан

Вьачэслав Михайлович Молотовым

Моско оласэ Молотовский избиратэльный округын окружной избиратэльный комиссийжэ рэгистрироватлэн

10 нойабрьыштэ Моско ола Молотовский избиратэльный округын окружной избиратэльный комиссийжэ засэдатлэн. Засэданьыштэ избиратэльный комиссийын члэнжэ-шамыч дэнэ пырльа „Серп и Молот", „Москабель", „Фрэзер", Молотов лӱмэш завод шамычын, адак газовый завод дэн Клара Цэткин лӱм. фабрикын прэставитэльышт-шамычат лийыныт.

Засэданьыштэ посна йолташ-шамычын выступатлымышт дэч вара окружной избиратэльный комиссий Сойуз Совэт дэпутатыш кандидатлан Вьачэслав Михайлович Молотовым рэгистрироватлэн.

Окружной избиратэльный комиссийын пунчалыштыжэ тыгэ ончыктымо: „СССР Вэрховный Совэтыш сайлымэ нэргэн Положэнийын" 56, 57, 58, 59 статьашт дэнэ кэлыштарэн ыштымэ манын шотла да Вьачэслав Михайлович Молотов йолташын кандидатуржым рэгистрироватлымылан шотла".

Сойуз Совэт дэпутатыш сайлаш кандидатлан

Лазарь Моисэйэвич Кагановичым

рэгистрироватлаш Ташкэнт Лэнинский окружной избиратэльный комиссий пунчалын

Ташкэнт Лэнинский окружной избиратэльный комиссийын пунчалыштыжэ тыгэ ончыктымо: „Вэрховный Совэтыш сайлымэ нэргэн Положэнийын" 60 дэн 61 статьашт нэгызэш Сойуз Совэт дэпутатыш кандидатлан заводласэ пашазэ, инжэнэр-тэхник пэрсонал да служащий-шамычын выдвигатлымэ да Сойуз Совэт дэпутатыш Ташкэнт-Лэнинский избиратэльный округ гыч баллотироватлалташ кэлшымаш пушо 1893 ийыштэ шочшо, 1911 ий гыч ВКП(б) член, нэлэ промышлэнность наркомЛазарь Моисэйэвич Каганович йолташым рэгистрироватлаш."

Национальность Совэт дэпутатыш кандидатлан

Михаил Иванович Калининым

рэгистрироватлэн

Национальность Совэт дэпутатыш сайлаш кандидатлан рэгистрироватлаш Михаил Иванович Калининым Национальность Совэтыш сайлышашлан Лэнинград ола избиратэльный округысо окружной избиратэльный комиссий пунчалын. М. И. Калинин йолташ 1875 ийыштэ шочын, 1898 ий гыч ВКП(б) член, ВЦИК да СССР ЦИК прэдсэдатэль.

Тудым Лэнинград оласэ Лэнин лӱм. завод, „Элэктрик", НКВД лӱм. Судовэрфь, „Красный ткач" фабрик, Клара Цэткин лӱм. тамака фабрик да „Лэнинградская правда" газэт типографийысэ пашазэ, служышо, инжэнэр-шамыч выдвигатлэныт.

Минск оласэ окружной избиратэльный комиссий Сойуз Совэт дэпутатыш кандидатлан

Климэнтий Йэфрэмович Ворошиловым

рэгистрироватлэн

Сойуз Совэтыш сайлышашлан Минск оласэ окружной избиратэльный комиссий 10 нойабрьыштэ лийшэ засэданьыштыжэ „СССР Вэрховный Совэтыш сайлымэ нэргэн Положэнийын" 60-61 статьашт нэгызэш Сойуз Совэт дэпутатыш кандидатлан Климэнтий Йэфрэмович Ворошилов йолташым рэгистрироватлаш пунчалын. К. Е. Ворошилов йолташ 1881 ийыштэ шочын, 1903 ий гыч ВКП(б) член, СССР оборонo калык комиссар, Совэт Ушэмын пэрвэй маршалжэ. Тудым Сойуз Совэт дэпутатыш кандидатлан Минск оласэ коммунистичэский дэн комсомол организаций, пашазэ, пашазэ ӱдрамаш, инжэнэрнэ-тэхничэский пашайэн шамыч да Минск гарнизон воинский часть-шамыч выдвигатлэныт.

Горьковско-Лэнинский окружной избиратэльный комиссий Сойуз Совэт дэпутатыш кандидатлан

Николай Иванович Йэжовым

рэгистрироватлэн

Горький оласэ Лэнинский окружной избиратэльный комиссий 10 нойабрьыштэ тыгай пунчалым луктын: „СССР Вэрховный Совэтыш сайлымэ нэргэн Положэнийын" 60-61 статьашт нэгызэш Сойуз Совэт дэпутатыш кандидатлан Николай Иванович Йэжов йолташым рэгистрироватлаш. Йэжов йолташ 1895 ийыштэ шочын, ВКП(б) члэныштэ 1917 ий март гыч шога, СССР внутрэннэ паша калык комиссар. Тудым тыгай заводласэ пашазэ, инжэнэр-тэхник пашайэнг дэн служышо-шамыч выдвигатлэныт: „Красное Сормово", Орджоникидзэ лӱмэш, „Новое Сормово", Станкозавод. Йэжов йолташ Горькийысэ Лэнинский избиратэльный округышто Сойуз Совэт дэпутатыш баллотироватлалташ кэлшымашым пуэн.

169

ОКТЬАБРЬ РЭВОЛЬУЦИИЫН КОЛО ИИЖЫЛАН

1937ий 6 нойабрьыштэ Кугу тэатрысэ торжэствэннэ засэданьыштэ В. М. МОЛОТОВЫН докладшэ)*

Пашазэ-шамычын бытовой условийыштышт тура вашталтыш лийын. Эшэ лу ий ожно мэ миллионат пэлэ пашадымэ-шамычым шотлэна ыльэ. Но тэвэ ындэ ик мыньар ий, мэмнан дэнэ пашадымылык укэ, пашадымэ шамыч укэ улыт. Тидэ вэт тунам, кунам Амэрик Сойэдиньонно Штатыштэ 9-10 миллион пашадымэ-шамыч, Гэрманийыштэ—кум миллион утла пашадымэ-шамыч, Английыштэ—кок миллион пашадымэ-шамыч улыт Октьабрь рэвольуцийын лунымышо ийдалыкшылан Совэт власть промышлэннэ пашазэ-шамычлан 7 шагатан паша кэчышкэ вончымашым увэртарэн да тидэ рэшэвьэ илышышкэ пурталтын ыльэ, а мландэ йымалсэ да моло йужо нэлэ пашаштэ мэмнан эрэ 6 шагатан паша кэчэ ыльэ—тидэ нэргэн ойлыманат огыл. Капитализм годым ик элыштат пашазэ-шамыч тыгай кўчык паша кэчэ нэргэн шонэнат огыт кэрт. Промышлэнностьышто улшо пашазэ-шамыч шот да нунын пашадарышт мэмнан элыштэ эрэак кушкэш. Эшэ 1928 ийыштэ пашадарын общо фондшо 8 миллиард тэнгэ дэч изиш утларак вэлэ ыльэ, а тэний 1937 ийыштэ тудо 80 миллиард тэнгэ утла лийын, вэс сэмынжэ, примэрнэ лу гана шукэмын. (Сово кырымаш).

Тэ шинчэда, Октьабрь рэвольуцийын колымшо идалыкшылан кöра пашадарым шагал налшэ пашазэ-шамычын пашадарыштым нöлтымö нэргэн правитэльствэ дэкрэтым опубликоватлэн. Тидлан тэнийсэ ийын пытартыш кок тылзылан 100 миллион тэнгэм да 1938 ийлан 600 миллион тэнгэм ассигноватлымэ. (Сово кырымаш). Тидэ жапыштак, капитализмын чыла эллаштыжэ: Гэрманийыштат, Италийыштат, Йапонийыштат, Сойэдиньонно Штатыштат, Английыштат пытартыш ийлаштэ пашазэ-шамычын пашадарышт кугэммаш огыл, а волымаш лийын. Совэт Ушэм промышлэнность кушмашын сэнгымашыжэ сэмынак пашазэ массын положэньыштым вожгычак сайэмдымашкэ нангаймышт нэргэн чыла тидэ раш ойлат.

Мэмнан йал озанлыкыштэ, тэхникыштэ да пашам организоватлымаштат чынак рэвольуций лийын. Пытартыш ик мыньар ийлаштэ йал озанлык, шолдыра социалистичэский озанлык колхоз да совхоз-шамыч нэгызэш вэсэмдэн ышталтын. Колхоз строй йöршынлан сэнгэн. Машина-тракторнэ станций-шамыч шкэ машинышт дэнэ чыла колхоз-шамычым гайак обслуживатлат. Трактор-шамыч шот колхоз да совхоз озанлыкыштэ 450 тўжэмышкэ шуын, а нунын куатышт ындэ 8 миллион утла имньэ вийан составльатла. Пасулаштэ 120 тўжэм утла комбайн-шамыч улыт. Тиддэч посна колхозлаштэ да совхозлаштэ 120 тўжэм грузовой автомобиль-шамыч пашам ыштат.

Крэсаньык-шамыч кидыштэ ожно лийшэ мландэ дэч посна, совэт власть крэсаньык-шамычлан 150 миллион утла гэктар ожнысо помэщик, казьонно да монастырь мландым пуэн. Колхоз да совхоз пасуласэ киндэ лэктыш кушкэш. Тэний мэ 7 миллиард пуд шурным (Сово кырымаш) погэн улына, тыгай лэктышым мэмнан эл альэ палэн огыл. Хлопок да йошкар-ушмэн лэктыш шукылан кушкын. Чыла йал озанлык фронт мучко шурно лэктышым нöлтышаш вэрч, йал озанлык паша лэктыш кугэмдымаш вэрч кучэдалмаш кайэн шога.

Рэвольуций дэч ончычсо Российыштэ крэстьанствэ утларакшэ шужышо йорло-шамычан ыльэ. Йалын кум ужаш гыч иктыжым бэднота составльатла манын мэ лу ий ожно эша шотлэна ыльэ. Кызыт мэмнан тэтла йалыштэ бэднота укэ. Йорло-шамыч йалын шэмэржэ-шамыч колхозлаштэ у, чын зажиточно да чын культурно илышым ыштат. (Сово кырымаш).

Колхоз крэстьанствэ нэргэн тэний совэт властьын заботыжо йатыр у спэциальнэ мэр-шамычыштэ лэктын шогат. Колхозник-шамычлан государствылан шöр пумаш шотышто льгот-шамычым шукэртэ огыл опубликоватлымэ. Тэний государствылан зэрнопоставкэ да МТС пашан натуроплатэ шотышто пумаш нормо-шамыч чот волталтыныт. Тидэ волтымаш ўмасэ дэн тангастарымаштэ 20 процэнтыш утла шуэш. Кодшо ийыштэ колхоз-шамычлан государствын полшымо киндэ шотышто ссудо-шамыч тугак списатлалтыныт. Шурно дэн чыла тидэ льгот-шамыч 600 миллион пуд нарэ составльатлат, кудым кызыт колхоз да колхозник-шамычлан шкаланышт кодэныт. Крэстьйанствын благополучийжэ нэргэн капиталистичэский эллаштэ тыгайак забота уло манын мэ ала мо колын огынал.

Социализм дэн капитализм коклаштэ кайэн шогышо сорэвнованьыштэ кöн могырышто чынжэ—крэсаньык дэн пашазэ-шамыч тэк тангастарышт. Тэк пашазэ дэн крэсаньык-шамыч тыжэчын шкэ выводыштым ыштат. Тидэ вывод-шамыч капитализм пайдалан огыл, но зато мэмнан стройын пайдажлан лийшашлык. (Сово кырымаш).

Совэт Ушэмын озанлык кушмашыжын общо выражэньыжым мэ элын калык доходшо кушмаштэ ужына. Палэ, кугыжан Российыштэ 0, 9 насэльэньыжэ шагал улан да нымодымо массан лийын, тудын кидыш калык доход примэрнэ ныл ужаш гыч иктыжэ пурэн. Вэс сэмын ойлаш гын, насэльэньын пойан йэнг-шамычшэ калык доходын кодшо кум ужашыжым шкэ кўсэнышкышт шўшкыныт. Туд дэч вара положэньэ туран вашталтын. Кызыт чыла калык доход шэмэр шамыч кидышкэ пура, тышэч калык доходын 99 процэнтшэ социалистичэский озанлыкыштэ улшо пашазэ, служышо да крэсаньык-шамычын кидышкышт пура, йэдиноличник да нэкоопэрированнэ кустарь шэмэр-шамычлан доход шўдö ужаш гыч иктыжэ вэлэ вэрэштэш. Сар дэч ончычсо жап дэн тангастарымаштэ калык доходын общо кугытшо тэний вич кана кугэмын. Тыгай факт-шамыч, ниным шинчаш кўлэш.

Мэмнан элын культурно кушмашыжэ нэргэн ик мыньар мут.

Тэвэ утларак важнэ цифр шамыч. Чыла учэбнэ заводэньылаштэ тунэмшэ-шамычын общо шот 1914 ийысэ 8 миллион гыч кодшо ийлан 38 миллион мартэ кушкын. Тыгэ 4,7 кана шукэммаш лийын. Узбэк, Таджик, Туркмэн, Киргиз рэспубликлаштэ тунэмшэ-шамыч шот лу кана шукэмын. Ындэ тўнгалтыш школ дэнэ чыла йоча авалталтын. Кыдалаш школлаштэ тунэмшэ-шамыч рэвольуций дэч ончычсо жап дэнэ тангастарымаштэ 18 кана шукэмыныт. Высшэ учэбнэ заводэньылаштэ тунэмшэ-шамыч шот 5 кана нарэ шукэмын. Кызыт мэмнан вузлаштэ 540 тўжэм студэнт тунэмэш. Кугу йэнг туныктымо общэобразоватэльнэ школ кумдан шарлэн, тушто 9 миллион нарэ йэнг тунэмэш. Ончыктымо 38 миллион тунэмшэ дэч посна, пашазэ дэн колхозник-шамычлан ыштымэ спэциальнэ курслаштэ 6,3 миллион йэнг тунэмын да, дошкольно учрэждэньылаштэ йамдылалтын тунэммашым 4,3 миллион йоча эртэн.

Газэт-шамыч шот, кнага лукмаш да нунын тиражышт шуко кана кушкын. Национальнэ йылмэ дэнэ лэкшэ газэт-шамычын тиражышт дэн кнага лукмаш поснак писын кушкэш. Ожно нэлэ забитый положэньыштэ лийшэ национальность-шамычын культурышт, совэт власть годым чынак пэлэдаш тўнгалын. Культурно строитэльствын путырак чот нöлталтмыжэ нэргэн просвэщэньылан кучылтмо мэмнан расходын кушмыжо ойла. Пытартыш лу ийыштэ просвэщэнийлан иктэш налмэ расход 33 пачаш кушкын. (Сово кырымаш). Нуно тэний, 1937 ийыштэ, 18 миллиард утла тэнгэш шуыт.

Нинэ цифр дэнэ буржуазнэ эл-шамыч ўчашэн ончышт. (Сово кырымаш). Нинэ элла кокла гыч иктыжат тидэ цифр ваштарэш культур шотышто пашан кэч ик мыньар палэ сайэммашыжым шогалтэн ок кэрт. Тидын годымак, пытартыш 10-20 ийыштэ шкэныштын культурно строитэльствыштэ ончык огыл, а шэнгэк кайшэ эл шагал огыл лэктэш.

Совэт стройын тидэ сэнгымашыжэ-шамыч моэш нэгызлалтыныт?

Октьабрь рэвольуцийын чыла моло сэнгымашыжэ нэгызлалтмашэшак нэгызлалтыныт. Нуно эн ончычак, чумыр социалистичэский строитэльствым вуйлатэн шогышо большэвик партийын чын политикэшыжэ нэгызлалтыныт (Сово кырымаш). Социализмын чыла ончык каймаштыжэ, мэмнан чыла сэнгымашыштына, мэ лэнинизмын чылам сэнгышэ вийжым ужына. (Сово кырымаш). Мэ лэнинизмлан вэрность дэнэ сэнгэн улына! (Сово кырымаш). Тидлан мэмнан Сталин йолташ туныктэн да туныкта. (Кужу жап вийан сово кырымаш).

Лэнин-Сталин партий мэмнам сэнгымаш гыч сэнгымашыш нангайэн: Октьабрь восстаньэ кэчылаштэ; импэриалистичэский сарын тулжо гыч утлэн лэкташ кўлмö жапыштэ; граждан сар да интэрвэнт-шамычлан вооружонно отпорым пумо гэроичэский ийлаштэ; нэпыш, мэмнан у рэльсыш куснымына годым; элыштэ социалистичэский индустриализацийым шарымэ годым; крэстьйанствын коллэктивизаций корныш куснымыжо годым; мэмнан элыштэ социализмын йöршэш сэнгымыжэ ийлаштэ. Мэ кугу нэлылык гоч эртэнна да шагал огыл йöсылыкым чытэнна. Мланна шкэнан вийлан гына ўшанэн, позиций почэш позицийым крэдал налаш логалын. Мэмнан чумыр политикыштына корно ончыктышо шўдырлан крэстьйанствэ дэнэ сойуз ыштымэ нэгызэш пролэтар диктатурым пэнгыдэмдымэ нэргэн лэнинский идэй лийын. Мэ Лэнинын 1921 ийысэ кугу завэтшым эрэак шарнэн улына:

„Лу-коло ий годым крэстьйанствэ дэнэ правильнэ соотношэньэ лиймэк, тўньамбал масштабыштэ сэнгымаш (кушшо пролэтар рэвольуций шуйнымо годымат) обэспэчэннэ лийэш, укэ гын—коло-ныллэ ий дэнэ бэлогвардэйский тэррорышто орланымаш“.

Мэ нинэ лэнинский завэтым тидлан тыгай сэнгымаш дэнэ шуктэн улына: мэмнан чыла дэла дэнэ, мэмнан чыла пашана дэнэ Лэнинын пашажым достойно шуктэн шогышо, социалистичэский рэвольуций нэргэн лэнинский идэйым шарымашгэ заслуган мэмнан Сталин вуйлатэн. (Кужу жап вийан сово кырымаш. Чыланат шогалыт. „Вийан лийжэ Сталин йолташ“. „Ура“—кычкырымэ йўк“).

Мэмнан пашан сэнгымашыжым мэ рэвольуцийын тушманжэ-шамыч ваштарэш лэнинизмын тушманжэ-шамыч ваштарэш крэдалмаштэ аралэн кодын улына.

Партийыш логалшэ чужак, чыла тўрлö буржуазнэ пэрэрождэнэц-шамыч, Троцкий, Рыков, Бухарин гай провокатор дэн шпион-шамыч, мэмнам чын корно гыч корангдышаш вэрч, партийым пэрвой пролэтар рэвольуцийын нэлылыкшэ ончылно чакнымашкэ кондышаш вэрч талэ атакым ыштэныт. Троцкист-шамыч вэлэ огыл, но чыла нинэ пурла, шола, зиновйэвэц, бухаринэц да моло антилэнинский группо-шамычат тыгайак ыльыч.

Нуным большэвистский радам гыч йожга дэнэ кожэн лукмо дэч ончыч, мланна йатыр ий годым партийыштэ да пашазэ классыштэ путырак кугу умылтарымэ пашам ышташ, партийнэ йэдинством аралышашлан да мэмнан радамым буржуазийын чыла нинэ агэнтшэ дэч эрыктышашлан шагал огыл мэрым ышташ вэрэштын. Рэвольуций ончыктыш: партийыш шагал огыл тыгай чужак шўшкылтын, нунын кокла гыч йужыжым мэмнан организацийлаш кугыжан охранкэ, тугак иностраннэ развэдкэ вигак колтэныт ыльэ.

Мэмнан ончылно тыгай тўнг задачэ шогэн: пашазэ классын крэстьйанствэ дэнэ сойузшым аралаш да, тидын годым чумыр социалистичэский строитэльствын вўдэн кайшэ вийжэ улшо социалистичэский индустрийын нöлталтмаштыжэ тыгай тэмпым пуаш: тудо элым чот шэнгэлан кодмаш гыч, экономичэский шэнгэлан кодмаш гыч культурно да войэннэ шотышто шэнгэлан кодмаш гыч эн кўчык жапыштэ луктын полшыжо. Тидым мланна эл кöргысö, утларакшэ тўньамбал обстановко вигак диктоватлэн. Тачэ, Октьабрь рэвольуцийын колымшо идалыкштыжэ,

(Умбакыжэ 3-шо могырышто).

*) Умбакыжэ. Тўнгалтышыжым кодшо №-ышто ончо.

ОКТЬАБРЬ РЭВОЛЬУЦИИЫН КОЛО ИИЖЫЛАН

1937 ий 6 нойабрьыштэ Кугу тэатрысэ торжэствэннэ засэданьыштэ В. М. МОЛОТОВЫН докладшэ

УМБАКЫЖЭ

мэ пэнггыдын да моктаныдэ каласэн кэртына: тӱнг шотышто тидэ задачым мэ сэнгымаш дэнэ шуктэнна. (Сово кырымаш). Укэ гын калык озанлыкын рэшайушо отрасльлаштыжэ тэхничэский рэконструкцийым ышташлан шкэ жапыштыжэ паләмдымэ планым шуктымына нэргэн мэ кызыт ойлэн огына кэрт ыльэ. Мэмнан дэнэ колхоз стройын сэнгымашыжат ок лий ыльэ, а тидыжэ мэмнан рэвольуцийыштэ кокымышо лу ийын эн кугу сэнгымыжэ лийын шога.

Но тидэ, капитализм дэнэ сорэвноватлымэ нэргэн вопрос мланна ындэ шукталтыныт манын ок ойло. Тидэ вопрос альэ шукталтын огыл, тидат вэлэ огыл, тудым вэс эллаштэ социализмын сэнгымыжэ дэч посна тичмашын шукташыжат ок лий.

Марксизм мэмнам тидлан туныкта: эксплоататор-шамычым сӱмырал шумо дэч вара класс кучэдалмаш ок лушкыдэм, а мӧнгэшла, тудо утларак пӱсӧ форман лийэш.

Социализмым тушман капиталистичэский окружэнийыштэ ыштышэ пэрвой государствылан тидэ адак утларакат относитла. Умылаш нэлэ огыл: социализмлан тушман вий-шамыч ты годым чыла тидэ тӱжвал окружэний дэнэ да посна кажнэ капиталистичэский эл дэнэ пайдаланат.

Шкэнан кушмынам капитализм эллаcэ положэний дэнэ мэ вэлэ огыл тангастарэна. Тидым импэриализм лагэрь гыч улшо мэмнан тушманна-шамычат ыштат. Тидэ тангастарымаш гыч мэ шкэнан практичэский выводым ыштэна, а нуно йӧршэшак вэс тӱрлӧ выводым ыштат. Икгэ гына раш: мэмнан элыштэ социализмын сэнгымашыжэ ончылно капитализм оружийым шкэ ок пыштэ. Ниэ сэнгымаш-шамыч буржуазий лагэрыштэ отчайаний шыдым савырнышэ орышо шыдым луктыт. Мэ тидым, факт сэмын, шотыш налташ улына.

Сэнгэн шогышо социализм дэнэ вишак, мирный манмэ сорэвноватлымаштэ эрэ у да у позицийым йомдарылын, буржуазий, утларакшым тудын фашистский громилжэ-шамыч, кэч могай да чыла тӱрлӧ кӱнчымашкат, угыл шэнгэч кэч могай да чыла тӱрлын шакшыланымашкат кайат. Тидэ, шукэртак шпионо-троцкизмыш, шпион, врэдитэль, провокатор дэн тэррорист-шамыч кашакыш савырнышэ троцкизмын примэржэ гыч раш койэш. Сталин йолташ кызытсэ троцкизмын сущностьшым пэш чаплын почын пуэн. Шпионо-троцкизм шкэнжын программан лийшаш да, шкэнжын чурийжым массэ ончылан пэтырыдэ кодышаш политичэский тэчэний огыл. Шпионо троцкизм—тидэ развэдчик, пуштэдышэ да врэдитэль шамыч бандэ, тудым калыкын эн шыдэ тушманжэ сэмынак лаштыртыман. (Сово кырымаш). Чыла тидэ шӱкшакым иностраннэ развэдкэ-шамыч службышкышт кэч мыньар погат гынат, мэ тудын почшым, конэчнэ, кормышталына.

Тыштэ мэ тӱнг фронтлаштэ капитализм дэнэ мэмнан сорэвноватлымын сэнгымашыжэ да спокойно пашана зависитлымэ условий-шамыч гыч ик условийжым ужына.

Тачэ капитализм дэнэ тӱнг сорэвнованьэ озанлык областьыштэ кайа, садлан тидэ сорэвнованьыштэ тӱнг критэрийлан (виса) паша лэктыш лийын шога. Мэ тыштат „паша лэктыш,—тидэ у общэствэннэ стройлан сэнгашыжэ, пытартыш шотышто, эн важнэ, эн тӱнг" манмэ лэнинский указаньым шарнэна.

Мэмнан дэнэ шкэ пашаштым образцово шуктышо фабрик дэн завод-шамыч улыт гынат, тидэ пашаштэ мэмнан сэнгымашна ситышын уло манын, мэ альэ каласэн огына кэрт. Йатыр важнэ отрасль дэн промышлэнностьышто мэ тэхник шотышто ончылно улшо капиталистичэский эл-шамыч дэч, утларакшэ Амэрикэ дэч альэ шэнгэлан кодына. Завод дэн фабрик-шамычым, промышлэнностьын чумыр отрасль-шамычым большэвикла йол ӱмбак шогалташлан стахановэц-шамычын опытыштым мэ шуко шотышто альэ кучылт моштэн огынал.

Но тидэ шотышто пэрвой палэ сэнгымашым утларакшэ Совэт Ушэмым вэс эл-шамыч дэн тангастарымына годым, эртэн кодэн кайаш ок лий. Тэвэ ындэ 7-8 ий Амэрик, Гэрманий, Англий гай эн шолдра капиталистичэский эл-шамыч ик пашазын идалыкыштэ ыштэн лукмыжо шотышто ик вэрыштэ гайак топкэштыт. Ты годым, тидэ жапыштак, вэс сэмынжэ, 1929 ий гыч, мэмнан промышлэнностьыштэ пашазын паша лэктышыжэ кок кана утла кугэмын.

1936 ийыштэ—стахановский движэньэ тӱнгалмэ дэч вара пэрвой ийыштэ гына,—мэмнан шолдыра промышлэнностьышто паша лэктыш 21 процэнт кушкын. Мэмнан, кризис укэан элыштэ, пашалэктышлан эрэак кушшашыжлан чарак укэ. Мӧнгэшла, кызыт гына мэ каласэн кэртына: пытартыш ийлаштэ, лач пытартыш ийлаштэ ыштымэ заводлаштэ пашазэ кадр тэхник тунэммашын палэ срокшым эртэн да, кызыт пашалэктышын чынак нӧлталтмыжым пуэн кэртэш. Мэмнан озанлык, инжэнэрно тэхничэский дэн профсойуз кадр шкэ задачыжым чынак умыла да, паша чараклышэ бӱрократичэский прэпоным кӱрлын, стахановэц-шамычын пашаштым организоватлымашкэ сэрйознак пижэш гын, тидэ вучымаш тӱрысак шукталтэш.

Мэмнан йал озанлыкынат йӧнжӧ пэш кугу. Кызыт колхозлаштэ тракторым вэлэ огыл, комбайнымат сайын тунэм шуктышо йэнг шагал огыл. Тидым каласымашат сита: ныл ий ожно МТС-ыштэ комбайнын идалыкаш кыдал лэктышыжэ 70 гэктар вэлэ ыльэ гын, кодшо ийыштак тудо 350 гэктарыш шуын, кум ийыштэ вич кана кушкын.

Чыла тыжэч практичэский выводым ыштэна да, эн ончычак, мэмнан дэнэ СССР дэч ӧрдыштӧ улшо гайак завод дэч сай продукцийым шагалрак огыл, а шукырак пушо завод гына пашам социалистичэски ышта манын признатлэна. Мэмнан кадр тэхник тунэммаштэ кугу сэнгымашым ыштэн. Тидэ сэнгымашым фабрик дэн заводлаштэ социалистичэский общэствылан достойно кӱкшӧ паша лэктышыш пыштыман. Тунам капитализм дэнэ сорэвноватлымэ тӱнг фронтышто кучэдалмаш рэшатлымэ лийэш.

Промышлэнностьышто, транспортышто да йал озанлыкыштэ кӱкшӧ паша лэктыш вэрч кучэдалмашым большэвикла шарaш—тыгай рэшайушо задачэ.

III. Пэрспэктивэ нэргэн

Октьабрь рэвольуцийын тӱнгалтышыжэ гычак тушман-шамыч гына огыл, но шуко улшо фальшивэ „танг-шамычат" тудлан вашкэ пытышашым пророчит лышт. Утларакшэ тыгай доводым ходыш колтыльыч: пуйто Российыштэ пролэтар рэвольуций жапыштыжэ огыл, пуйто ик элыштэ социализм сэнгэн ок кэрт. Тидэ жалкий буржуазнэ прэдрассудко ваштарэш Лэнин, импэриализмын ойыртышыжым шотыш налын, социалистичэский рэвольуций шотышто научный, марксистский ончымашым шогалтыш. Альэ 1916 ийыштак Лэнин „Пролэтар рэвольуцийын войэннэ программыжэ" статьаштэ тыгэ возэн:

„Тӱрлӧ эллаштэ капитализмын развитийжэ путыракак тӧр огыл кайа. Товарнэ производство годым моло сэмын лийынжат ок кэрт. Тыжэч нэпрэложно вывод: социализм чыла эллаштат ик жапыштак сэнгэн ок кэрт. Тудо эн пэрвойлан ик альэ ик мыньар элыштэ сэнга, а молыжо ик мыньар жаплан буржуазнэ альэ до буржуазнэ шотэшак кодыт".

Лэнинын научно-доказатлымэ тидэ тэорэтичэский положэньым мэмнан элыштэ социализм ыштышэ чаплэ строитэль-шамыч тичмашынак пэнгыдэмдэныт, практичэски пэнгыдэмдэныт.

Мэ капитализмын общий кризисшэ эпохыштэ, капиталист лагэрыштэ противорэчий утларак чот пӱсэммэ жапыштэ илэна. Тидэ противорэчий пӱсэммэ дэнэ пэрвой тӱньамбал импэриалист сар тӱнгалын ыльэ. Октьабрь рэвольуций тӱньамбал капитализмын сӱмырлаш тӱнгалмыжым, вэс сэмын манаш, тӱньамбал пролэтар рэвольуцийын тӱнгалтышыжым ончыктэн.

Тыгэ, тӱньамбал рэвольуций тӱнгалынат. Но тудо чыла цэрын ик канаштэ шаланымыжэ корно дэнэ огыл, а капитализмын посна звэнажэ-шамыч шаланымэ корно дэнэ тӱнгалын. Пэрвой тыгай звэналан буржуазнэ-помэщичий Россий лийын, тудым ваштaлташ социалистичэский государствэ толын.

Ты жап гыч пролэтар рэвольуций, мэмнан жапысэ эн ончыл йавльэний улмыж дэнэ, чыла калык массын, кэч чылт йандар коммунистичэский движэньын огыл гынат, но чынак прогрэссивнэ движэньын энгэртышыжэ лийын. Тушто ындэ шэмэр-шамычын дэмократичэский права вэрч фашист-шамыч ваштарэш крэдалмашыштат, лушкыдо эл-шамычын национальнэ нэзависимость вэрч импэриалист агрэссор-шамыч ваштарэш крэдалмашыштат энгэртышым муыт. Капиталистичэский эл-шамыч кокла гыч прогрэссын ӱшан энгэртышыжэ лийаш йӧршӧ ындэ укэ. Шэнгэм пытышэ капитализмлан прогрэссивнэ паша эрэ утларак чуждый лийын шога. Пӱгынь прогрэссивныйым аралымаштэ, культур дэн национальный эрыкым аралымаштэ эн кугу вэр ындэ пэрвой социалистичэский рэвольуцийлан вэрэштын. (Вийан сово кырымаш). Чыла прогрэссивнэ, чыла йандар дэмократичэский—капитализмлан ӱшанымашым йӧршэш йомдарэн, мэмнан могырыш шупшылалт шога. Тыгэ, историчэский развитий каймэ дэнэ капитализм вэрым, кушкын шогышо социалистичэский рэвольуцийлан пуэн, шкэ мучашкыжэ кайа. (Вийан сово кырымаш).

Мэмнан элыштэ политик областьыштэ социализм альэ 1917 ий Октьабрь кэчылаштак тичмашын сэнгэн. Эл экономикыштэ социализмын сэнгымыжэ нэргэн мэ крэсаньык массын колхоз корныш вончымыжо жап гыч, вэс сэмын манаш, 7-8 ий, ойлэн кэртына. Культур областьыштэ Социализмын сэнгымыжэ нэргэн ойлаш альэ ондакрак. Тидын дэнэ тудо факт кылдалтын: мэмнан дэнэ айдэмын сознаньыштэ капитализм дэч кодшым пытарымэ шотышто альэ шуко паша ыштышаш уло. Тидыжым социалистичэский культурым кумдан нӧлтымӧ дэнэ вэлэ успэшнэ пытараш лийэш. Но чын социалистичэский культур корно дэнэ каймэ кажнэ ошкыл тунамак шкэ рэзультатшым пуа вэлэ огыл, тудо социализмлан коммунизмыш кушкашыжэ йӧным ышта.

Стахановский движэньын значэньыжым лончылышыжла Сталин йолташ тыгэ ойлэн: „Тудо социализм гыч коммунизмыш вончаш условийым йамдыла" манын. Сталин йолташ тудо ойыштыжак тидэ понымашым умбакыжэ развиватлэн:

„Стахановэц-шамычын мэмнан промышлэнностьышто новатор лийын шогат, стахановский движэньэ мэмнан индустрийын ончыкылыкшым ончыкта, тудын кӧргыштыжӧ пашазэ классын ончыкылык культурно-тэхничэский нӧлталтмаш пырчэ уло, тудын паша лэктышын кӱкшӧ, социализм гыч коммунизмыш вончаш кӱлшӧ да умствэннэ дэн физичэский паша коклаcэ ойыртышым пытараш кукшӧ показатэльыш шуаш лиймэ корным почэш. Тидэ раш огыл мо?"

Садлан „пашазэ классын культурно-тэхничэский кӱкшыгшым инжэнэрно-тэхничэский пашасэ пашайэнгжэ-шамыч кӱкшыт мартэ нӧлталшаш" задачэ, чыла шэмэр массын культурностьшым нӧлталмэ дэнэ пырльа,—тидэ тӱнг задачэ, тудым рэшитлымаш дэч тӱнг мэмнан сэнгымашна-шамыч зависитлат.

Мэмнан илышыш коммунизм Совэт властьын сэнгымэ жапшэ гычак пураш тӱнгалын. Тидлэч вара элым социалистичэски вэсэмдэн ыштымэ коло ий эртэн. Вара мэ кушко толын шуын улына? Общий итог могай?

Мэ эксплоататор-шамычлан вэр укэан, эксплоатацийлан вэр укэан социалистичэский общэствым ыштэн улына. У, высшэ тип общэствэ ышталтын. Мэмнан общэствын кок класс коклаcэ отношэньыштэ, пашазэ дэн крэсаньык—колхозник-шамыч коклаштэ сырэн илымаш

(Мучаш 4-шэ могырышто).

ПАШАЗЭ-КРЭСАНЬЫК МИЛИЦИЙЛАН КОЛО ИЙ

„Красная Звезда" ордэн дэнэ наградитлымэ Марий АССР Пашазэ-Крэсаньык Милиций пашайэн-шамыч: С. Т. Попов, А. И. Бэльайэв, А. В. Домрачэв.

Шэпэтовский (Украин ССР) окружной избиратэльный комиссий Сойуз Совэт дэпутатыш кандидатлан

Сэмьон Михайлович Будьонныйым

рэгистрироватлэн

Совэт Ушэм маршал Сэмьон Михайлович Будьонныйын Шэпэтовский (Украин ССР) избиратэльный округ гыч Сойуз Совэт дэпутатыш баллотироватлалташ кэлшымыжым Шэпэтовкысо шэмэр-шамыч куанэн палэн налыныт.

Окружной избиратэльный комиссий Шэпэтовский избиратэльный округ гыч Сойуз Совэт дэпутатыш кандидатлан Сэмьон Михайлович Будьонный йолташым рэгистрироватлэн.

В. М. МОЛОТОВЫН ДОКЛАДШЭ

МУЧАШ

да непримиримэ кэлшыдымаш укэ. Тидат вэлэ огыл, во, мӧнгэшла, илыш условий дэвэ, культурно развитий дэнэ, вуный коммунизмыш кэйаш тыршымышт дэвэ ваш лишэммэ процесс лийын шога.

Мэмван калык у сэмын ила, вэт социализм мэмван стройын чыла лончышкыжо пурэн. Тидэ у илыш шэмэр-шамычым шулдырангда, вуныв кӧргэш эрэ у да у вийым шочыкта. Молодьож гыч, мэмнав йочашамыч гыч социалистический общэствын путырак кугу да эрэ кушкын шогышо задачыжым сэнгымаш дэвэ шуктэн кэртшэ тукым кушвэш.

Чыла калыкын социалистический лийынат манын, мэ каласэн она кэрт. Но мэмван шинча ончылнынак чынак социалистический—калыкын, калык массылан лишыл лийын шога. Вэс могырым, кажнынжат ужын кэртэш: мэмван элысэ шэьэр массэ чыла антикоммунистический, тудо практический пашаштэ альэ научно-творчэский областьыштэ лийэш гынат, антинародво, калыклан чуждый сэмын восприниматла. Мэмван коммунистический партий дэн совэт властьын тушманжэ шамычым калык тушман шамычлан шотлымаш привичнэ лийын. Вэрховный Совэтыш сайлымэ шотышто шукэртэ огыл тӱнгалшэ политический кампаньэ шэмэр-шамычын коммунистический партий дэн Совэт власть йыр у куатлэ чумыргымашкышт савырнэн. (Сово кырымаш).

Чыла тидэ мом ончыкта? Тидэ ончыкта: мэмнав элыштэ калькын ожно уждымо внутрэннэ моральнэ да политичэский йэдинствожо, социалистичэский общэствын моральнэ да политичэский йэдинствожо ыштaлтын. (Сово кырымаш).

Калыкын тыгай йэдинствожым ик капиталистичэский элат шинчэн огыл да огэшат шинчэ. Капиталистичэский общэствэ внутрэннэ кэлшыдымаш дэнэ кушкэдалтэш. Тушто господствуйущий мэншинство, эксплоататорский вэрхушко, эрэак ойырлалтын да калыклан торэш шога, эксплоатироватлымэ массылан торэш шога. Буржуазий обыкновэннэ шкэ стройжым пэнгыдэм дашлан кӧра тӱжвал лӱдыкшым кучылтэш. Но мэмвав жапыштэ тудын тидэ мыжэржат чыла ургышлаштыжат вушкэдалтэш. Чылан шинча ончылнак капитализм пропастьыш мунчалтэн вола.

Мэмван элын пийалжэ тыштэ: тудо вэлылык дэч лӱддэ капиталистичэский шӱйшӧ общэствэ гыч утлыш. Тэвэ 20 ий, мэ шкэван у корно дэнэ кайэна, чумыр айдэмэ тукымын волгыдо илышышкыжэ чын корным шуйаш мланна пийал логалмым умлэн, коммунизмыш кайэна. Тидэ мэмнан элысэ массын сознаньыжым вӧлта да шэмэр-шамычым иктыш уша.

Совэт Ушэмысэ калык массын моральнэ да политичэский йэдинствожо буржуазнэ помэщик класс шамыч дэн иностраннэ интэрвэнт шамыч ваштарэш гэроичэский кучэдалмэ испытаньэш таптaлтын. Тудо калык озанлыкым вӧлтымӧ пашаштэ пашазэ дэн крэсаньык шамыч ушэм нэгызэш пэнгыдэмын. Но эксплоататор шамычлан да айдэмэ айдэмым тӱрлын эксплоатироватлымашлан чыла омсам пэтырышэ социалистичэский общэствым ыштымэ дэч вара гына калыкын путырак кугу вий улшо у моральнэ-политичэский йэдинствожо палэ лийэш тӱнгальэ. Кэлгэ интэрнационализм дэнэ шынгышэ тыгай моральнэ да политичэский йэдинство Совэт Ушэмысэ калык-шамычым да народвостьым ик тичмашыш йӧршынлан чумыра. Тыштэ вэс элласэ калык-шамычат шкэныштын ончыкылык прэобразыштым ужаш тӱнгалыт.

Мэмнан элысэ калыкын моральнэ-политичэский йэдинствожын шкэ илышэ воплощэньыжат уло. Мэмнав уло лӱм, кудо социализмын сэнгымэ символжо лийын. Тидэ лӱм тидын дэвэ пырльа совэт калыкын моральнэ да политичэский йэдинствожын символжо. Тэ палэда, тидэ лӱм—СТАЛИН! (Сово кырымаш. Чылан шогалыт. „Йолташ Сталинлан ура" кычкырымаш).

Мэмвав пэрспэктив нэргэн ойлымо годым, мэ эн ончычак мэмнан элын тывыс развитийжым ужын шогэна. Ну, а тывыслык пудырталтын гын, пий чэпшэ гыч мучышта гын да мэмнан ӱмбак, мэмван пӧртыш кэржалтэш гын, тидлан мэ мом каласэна? Мэ вашмутым пуэна: социалистичэский общэствын моральнэ да политичэский йэдинствожым тэк тушман испытатлэн ончыжо! (Сово кырымаш).

Тидэ кэчылаштэ мэмнан чувствым да шонымашым простой, чыла элласэ шэмэр-шамычлан умлышэшан мут дэвэ каласаш сайрак лийэш:

Вийан лийжэ Октьабрь рэвольуций!

Марксын—Энгэльсын—Лэнинын—Сталинын знамыжым кӱшкырак!

(Чылан шогалыт. Рӱжгэ сово кырымаш. „Сталин йолташлан ура! кычкырымаш).

ОТТО ЮЛЬИЭВИЧ ШМИДТ

РСФСР дэч Национальность Совэт дэпутатыш Казанский избиратэльный округ гыч баллотироватлалташ кэлшымашым пуэн

Татар, Марий да Мордва рэспубликласэ избиратэльшамычын погынымашлаштэ РСФСР дэч Национальность Совэт дэпутатыш кандидатлан Казанский избиратэльный округ гыч Отто Юльйэвич Шмидтым выдвигатлэныт. О. Ю. Шмидт йолташ Казанский окружной избиратэльный комиссийлан тыгэ увэртарэн:

„Национальность Совэт дэпутатыш РСФСР дэч Казанский избиратэльный округ гыч баллотироватлалташ кэлшэм. Мыйым выдвигатлышэ органиэаций-шамычлан ӱшанымышт вэрч таум ыштэм.

О. Ю. Шмидт".

Национальность Совэт дэпутатыш кандидатлан

Отто Юльйэвич Шмидтым

РСФСР дэч Казанский окружной избиратэльный комиссий рэгистрироватлэн

РСФСР дэч Национальность Совэтыш сайлышашлан Казанский окружной избиратэльный комиссий РСФСР дэч Национальность Совэт дэпутатыш Казанский избиратэльный округ гыч тайнэ голосоватлаш кандидатлан 1891 ийыштэ шочшо, 1919 ий гыч ВКП(б) члэн, Москолаштэ илышэ, Главсэвморпуть начальник, Совэт Ушэм гэрой Отто Юльйэвич Шмидт йолташым рэгистрироватлаш пунчалын.

Сойуз Совэт дэпутатыш кандидатлан ВЛКСМ ЦК сэкрэтарь

Алэксандр Васильэвич Косарэвым

рэгистрироватлымэ нэргэн Сойуз Совэтыш сайлышашлан Донэц область Орджоникидзэвский окружной избиратэльный комиссий тыгэ пунчалын:

„СССР Вэрховный Совэтыш сайлымэ вэргэн Положэнийын" 60-шо статьажэ нэгызэш Орджоникидзэвский мэталлургичэский заводын чыла шэмэрын, пашазын, служащийын погынымаш, „Юнком" шахтын, Чистьаков районысо 20 номыран шахтысэ пашазэ-шамычын 10 тӱжэм 700 йэнгэн погынымаштышт Орджоникидзэвский окружной избиратэльный округэш Сойуз Совэт дэпутатыш баллотироватлалташ кэлшымыжэ почэш, 33 ийаш, 1919 ий гыч ВКП(б) члэн, ЦК ВЛКСМ-ын гэнэральнэ сэкрэтарьжэ, Москошто илышэ Алэксандр Васильэвич Косарэв йолташын кандидатуржым СССР Вэрховный Совэтын Сойуз Совэт дэпутатыш сайлаш кандидатлан Орджоникидзэвский избиратэльный округэш баллотироватлаш рэгистрироватлаш".

Отв. рэдактор—
Г. М. ЭРСКИЙ.

Упол. Марлита А-489. Тираж 2860 экз. Йошкар-Ола, Маргосиздатын 1-шэ типогр. ВЛКСМ Маробком дэн горком орган. Савыктышэ „М. К."